

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВІДОКРЕМЛЕНИЙ СТРУКТУРНИЙ ПІДРОЗДІЛ
«МАРГАНЕЦЬКИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ
НАЦІОНАЛЬНОГО ТЕХНІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
«ДНІПРОВСЬКА ПОЛІТЕХНІКА»**

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Заступник директора
з навчально-виховної роботи

_____ Наталя МАЖОРОВА

" ___ " _____ 20__

**ПРОГРАМА
навчальної ознайомлювальної практики
на 2024-2025 навчальний рік**

Галузь знань: 18 Виробництво та технології;
Спеціальність: 184 Гірництво;
Освітньо-професійна програма: «Експлуатація та ремонт гірничого електромеханічного обладнання та автоматичних пристроїв»

**Марганець
2024**

Програма навчальної ознайомлювальної практики розроблена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки фахового молодшого бакалавра «Експлуатація та ремонт гірничого електромеханічного обладнання та автоматичних пристроїв» спеціальності 184 Гірництво.

РОЗРОБНИК:

Викладач електротехнічних дисциплін,
спеціаліст вищої категорії,
викладач – методист

_____ Олена КИСЛА

Програму навчальної ознайомлювальної практики розглянуто та схвалено на засіданні циклової комісії гірничих, електромеханічних та автотранспортних дисциплін ВСП «Марганецький фаховий коледж НТУ «ДП».

Протокол від «28» серпня 2024 №1

Голова циклової комісії

_____ Олена КИСЛА

Програму навчальної ознайомлювальної практики обговорено та рекомендовано до затвердження методичною радою.

Протокол від «25» вересня 2024 №2

ЗМІСТ

1	Загальні положення	4
2	Мета і завдання ознайомлювальної практики	4
3	Організація практики	5
3.1	План ознайомлювальної практики	5
3.2	Зміст тем ознайомлювальної практики	6
4	Підведення підсумків практичного навчання	7
5	Критерії оцінювання результатів ознайомлювальної практики	8

1 ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Ознайомлювальна практика відноситься до навчальних практик та є складовою частиною освітнього процесу і проводиться відповідно до навчального плану спеціальності 184 Гірництво, освітньо-професійної програми «Експлуатація та ремонт гірничого електромеханічного обладнання та автоматичних пристроїв».

Практика дає змогу здобувачам освіти закріпити теоретичні знання з раніше вивчених спеціалізованих дисциплін, ознайомитись з роботою та обладнанням гірничого підприємства – АТ «Марганецький гірничозбагачувальний комбінат» (бази практики).

Проведення навчальної ознайомлювальної практики здійснюється на лабораторній базі коледжу або підприємстві – базі практики у вигляді екскурсій. Екскурсії проводяться групами згідно з графіком під керівництвом інженерно-технічних робітників підприємства і в супроводі керівника практики від коледжу. На час впровадження в країні воєнного стану у період дистанційного (змішаного) навчання ознайомлювальна практика здобувачів освіти може проводитись в змішаному форматі.

Ознайомлювальна практика проводиться на третьому курсі, в шостому семестрі.

На проходження ознайомлювальної практики для здобувачів освіти спеціальності 184 «Гірництво», освітньо-професійної програми «Експлуатація та ремонт гірничого електромеханічного обладнання та автоматичних пристроїв» відводиться 90 годин, 3 кредити ЄКТС.

2 МЕТА І ЗАВДАННЯ ОЗНАЙОМЛЮВАЛЬНОЇ ПРАКТИКИ

Метою навчальної ознайомлювальної практики є знайомство здобувачів освіти з організацією роботи гірничого підприємства, основним обладнанням та технологічними процесами, класифікацією та принципом дії гірничих машин і комплексів по видобутку та збагаченню марганцевих руд.

Основними завданнями здобувачів освіти під час проходження практики є:

- ознайомлення з виробничими процесами відкритої та підземної розробки, технологічним процесом збагачення руди;
- ознайомлення з призначенням та організацією цехів та структурних підрозділів гірничого підприємства з ремонту гірничого обладнання;
- ознайомлення з видами гірничого обладнання, їх класифікацією; призначенням гірничих машин та комплексів; властивостями, параметрами

та конструкційними особливостями основних гірничих машин, їх елементів та систем;

- вивчення правил охорони праці на гірничому підприємстві та правил безпеки при експлуатації гірничих машин та комплексів.

3 ОРГАНІЗАЦІЯ ПРАКТИКИ

Організація навчальної ознайомлювальної практики виконується відповідно до Положення про практичну підготовку здобувачів фахової передвищої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 02.05.2023 №510.

3.1 План ознайомлювальної практики

Тривалість навчальної ознайомлювальної практики складає 90 годин, з них в коледжі або на базі практики – 36 годин, для самостійного вивчення – 54 години.

№ з/п	Назви тем практики	Тривалість практики, годин	
		практичних	самостійних
1	Інструктаж з охорони праці. Організаційні заходи	4	
2	Стаціонарні установки	4	6
3	Розкриття шахтного поля	2	6
4	Шахтний транспорт	4	8
5	Ремонтно-механічний цех (РМЦ)	4	8
6	Цех підготовки і виробництва кріпильних матеріалів (ЦПВКМ)	4	8
7	Гірничозбагачувальна фабрика	4	6
8	Кар'єр	4	6
9	План ліквідації аварій (ПЛА)	4	6
10	Диференційований залік з захисту звіту з практики	2	
	Всього:	36	54

3.2 Зміст тем ознайомлювальної практики

Тема 1. Інструктаж з охорони праці. Організаційні заходи.

Інструктаж з техніки безпеки. Правові та організаційні основи охорони праці. Основи безпеки праці в галузі. Основи пожежної безпеки. Основи електробезпеки. Основи гігієни праці та виробничої санітарії. Виробничий травматизм.

Знайомство з підприємством. Завдання і програма ознайомлювальної практики.

Тема 2. Стаціонарні установки.

Стаціонарні установки, призначення, основні характеристики. Підймальні установки. Вентиляторна установка. Водовідлив в шахті. Компресорна установка.

На самостійне вивчення: Тип підйомної машини та її склад. Експлуатація, технічне обслуговування і ремонт вентиляторів. Гідравлічні машини, пристрої управління гідроприводу. Калориферні установки: вентиляторні і без вентиляторні.

Тема 3. Розкриття шахтного поля.

Обладнання для підземних гірничих робіт. Устаткування очисного забою. Машини і механізми для підготовчих робіт.

На самостійне вивчення: Навантажувальна машина. Пристрій та технічні дані комбайну, технічна характеристика комбайну КДР-6. Ремонт гірничого комбайну. Наладка і випробування після ремонту.

Тема 4. Шахтний транспорт.

Конвеєрний транспорт. Види конвеєрів. Електровозна відкатка.

На самостійне вивчення: Технічна характеристика конвеєрів. Планове технічне обслуговування складальних одиниць. Плановий ремонт стрічкових конвеєрів. Тягова мережа і перетворювані підстанції. Ремонт електровозів.

Тема 5. Ремонтно-механічний цех (РМЦ).

Призначення РМЦ. Обладнання для ремонту гірничого обладнання. Роботи, що проводяться в РМЦ. Види ремонту. Підготовка та планування ремонту.

На самостійне вивчення: Методи відновлення деталей. Організація ремонту електрообладнання. Техніка безпеки при підготовці до ремонту.

Тема 6. Цех підготовки і виробництва кріпильних матеріалів (ЦПВКМ)

Призначення цеху ЦПВКМ. Роботи, що проводяться в цеху.

На самостійне вивчення: Цех виготовлення крєпі. Склад готової продукції.

Тема 7. Гірничозбагачувальна фабрика.

Технологічний процес збагачення марганцевої руди. Підготовчі процеси збагачення: дроблення та грохочення. Види дробарок, їх призначення та принцип роботи. Грохоти, їх тип, призначення та принцип роботи.

На самостійне вивчення: Способи та необхідність збагачення руди. Основні процеси збагачення: промивка, відсадка. Промивні та відсаджувальні машини, їх призначення та принцип роботи. Допоміжні процеси збагачення: зневоднення, дешламація. Класифікатори, їх тип, призначення та принцип роботи.

Тема 8. Кар'єр.

Видобуток руди відкритим способом. Обладнання для відкритих гірничих робіт. Види екскаваторів.

На самостійне вивчення: Одноковшові екскаватори. Вскришні екскаватори. Крокуючі екскаватори.

Тема 9. План ліквідації аварій (ПЛА).

Основні розділи ПЛА

На самостійне вивчення: З чого складається оперативна частина і диспозиція, яка прикладена документація.

Тема 10. Диференційований залік з захисту звіту з практики.

Узагальнення матеріалу. Захист звіту з практики

4 ПІДВЕДЕННЯ ПІДСУМКІВ ПРАКТИЧНОГО НАВЧАННЯ

Після закінчення терміну проходження ознайомлювальної практики здобувачі освіти надають керівнику практики від коледжу звіт з практики, який є основним документом, що відображає діяльність здобувачів освіти за весь період практичного навчання.

Звіт повинен містити наступні структурні елементи:

- титульний лист;
- зміст, який містить назви всіх розділів та підрозділів із зазначенням номера сторінки, на яких вони починаються;

- вступ;
- основну частину;
- висновки;
- перелік використаних джерел;
- додатки.

У вступі визначаються мета і завдання практики, наводиться коротка характеристика бази практики. Основна частина повинна містити відомості про опрацювання здобувачем освіти усіх розділів програми практики. У висновках здобувач освіти повинен підсумувати результати практики, внести пропозиції щодо вдосконалення роботи бази практики. Перелік використаних джерел оформлюється у відповідності з прийнятими стандартами. Додатки містять допоміжний матеріал: таблиці, схеми, фотографії, малюнки тощо.

Загальний обсяг звіту – не більше 35–40 сторінок формату А4 друкованого тексту. Звіт оформлюється згідно Стандарту ВСП «Марганецький фаховий коледж НТУ «ДП» «Загальні вимоги до побудови, виконання та оформлення текстових та розрахунково-графічних робіт».

5 КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ОЗНАЙОМЛЮВАЛЬНОЇ ПРАКТИКИ

Процес оцінювання результатів практики здобувачів освіти передбачає:

- перевірку керівником практики від коледжу звіту з практики;
- захист звіту з практики здобувачем освіти перед комісією.

Під час захисту звіту здобувач освіти має охарактеризувати виконану роботу, розкрити зміст розділів звіту, відповісти на запитання комісії.

Під час оцінювання результатів практики враховуються такі показники:

- повнота виконання програми практики;
- якість оформлення та своєчасність здачі звіту з практики;
- відповіді здобувача освіти на запитання комісії під час заліку із захисту звіту з практики.

Оцінка «відмінно» виставляється здобувачу освіти за повне виконання програми практики, ґрунтовно складений і правильно оформлений звіт з практики, сумлінну підготовку до його захисту й умілий виклад матеріалу та знань. Здобувач освіти в повному обсязі, якісно та своєчасно виконав самостійні завдання з практики, зібрав і засвоїв необхідний матеріал, ґрунтовно та логічно його викладає, відповіді на запитання правильні. Можливі несуттєві труднощі у відповідях на деякі неосновні питання.

Оцінка «добре» виставляється здобувачу освіти за виконання програми практики, в т.ч. самостійних завдань, ґрунтовно складений звіт з практики, сумлінну підготовку до його захисту. Під час написання звіту здобувач

освіти використав достатню кількість фактичного матеріалу, його доповідь логічна, відповіді на запитання здебільшого правильні та стислі. Однак, на захисті здобувач освіти є непослідовним та допускає певні неточності у відповідях.

Оцінка «задовільно» виставляється, якщо здобувач освіти виконує завдання практики частково і з порушенням терміну, припускає суттєві помилки та неточності в оформленні матеріалів практики, не всі його відповіді на запитання правильні або повні.

Оцінка «незадовільно» виставляється у випадку, коли здобувач освіти не виконав більшість завдань практики, виконав звіт з нехтуванням встановлених вимог, не може відповісти на запитання по суті змісту практики або не виконав і не захистив звіту з практики.

Здобувач освіти, який отримав негативну оцінку з практики, відраховується з коледжу.